

Brief van Gerbrig Dokkum aan de weledede heer P. Wijbenga te Oentsjerk

Koudum, 4 juli '77

Hooggeachte mhr. Wijbenga,

Naar aanleiding van uw schrijven in het Fr. Dagblad van 28 juni: "Hwa wit de nammen?" wou ik u nog enkele bijzonderheden vertellen, voor zover die mij bekend zijn. Het betreft Lolke Dokkum, dat was een neef van mij (tantezegger).

Toen Lolke door de Duitsers uit Stavoren opgepakt was, is z'n vrouw, met haar dochttertje Wypi, de eerste dagen bij m'n zuster en mij ondergedoken geweest. Tot mevr. Van Keulen, de schoonmoeder van ds. Van Dijk, bij ons kwam en zei: 'Mevr. Dokkum moet hier weg, ze zeggen dat de Duitsers nu de vrouwen ophalen, om de mannen zover te krijgen dat ze iets verklappen.' Zij is toen naar Hommerts gegaan naar haar broer Jacob de Boer.

Na de bevrijding uit de gevangenis in Sneek werd Lolke met mhr. De Jager naar een onderduikadres gebracht bij mej. Metz in Sneek. Na een paar dagen was er een fietsenvordering in Sneek, ook bij juffr. Metz, en werden de mannen naar hun papieren gevraagd en die waren toen nog niet in orde. Lolke werd weer door de Duitsers meegenomen en later naar Leeuwarden gebracht; vanwaar hij op transport werd gesteld naar een kamp in Duitsland in Fürstenau. Daar is hij gebleven tot hij en anderen door de Amerikanen werden bevrijd.

Toen het bericht van de tweede vangenneming bekend werd, kwam politie Van Dijk, met wie de ouders van Lolke bevriend waren, bij ons met de boodschap: 'dat moeten jullie bij Lolke en Wiep vertellen want dat kan ik niet doen.' Wij zeiden: 'dat kunnen wij ook niet,' maar het moest.' Dat was de moeilijkste boodschap die ik ooit gedaan heb.

Op zijn sterfbed in 1961 zei mijn broer nog tegen mij: 'toen Lolke voor de tweede keer door de Duitsers opgepakt was, kwam ds. Van Leeuwen bij ons en zei: jullie moeten nooit vergeten: Lolke is in Gods handen.'

Toen Friesland bevrijd was is er in Koudum op 18 april een dankdienst gehouden in de herv. Kerk, geleid door ds. Van Leeuwen. Er ging een golf van ontroering door de kerk toen ds. Van Dijk, P. de Jager, J. Muizelaar en Hinne de Jong de kerk binnenkwamen. Voor ons was de dankbaarheid met droefheid gemengd, want Lolke was er niet bij. Toen ik in de late middag met een nichtje van 14 jaar, een hongerevacueetje uit Holland, een straatje om liep, riep ik ineens 'daar gaat Lolke.' Door een groep kinderen en bekenden omringd werd hij in triomf naar z'n ouders gebracht, waar z'n vrouw al was; die was al bekend dat Lolke onderweg was.

Goeddeels lopend en vanaf Hommerts op een oude fiets met kussybanden is hij weer behouden thuisgekomen. Wat was dat een blijde dag!

'k Weet niet of u iets aan deze gegevens heeft, maar in ieder geval is het een stukje geschiedenis van een van de bevrijden uit de leeuwenkuil.

'k Wens u de nodige inspiratie bij het schrijven van uw boek, waar ik met belangstelling naar uit zie. Ik wil er graag drie exemplaren van hebben, een voor dat nichtje, een voor een neef die anderhalf jaar bij ons was ondergedoken en een voor mezelf.

Hoogachtend,

Mej. G. Dokkum

Hoogstraat 4 Koudum

Hierbij doe ik nog enkele gegevens:

Ds. Van dijk heeft gelezen uit Daniël 6.

De naam van H. de Jong is Hinne. Hij was de jongste van de bevrijden en kon u misschien nog aan ontbrekende gegevens helpen. Adres: Loenensestr. 66 Den Haag, telef. nr. 070 322842

J. Muizelaar leeft nog en woont in Hilversum.

Mevr. Dokkum-de Boer, wed. L. Dokkum woont Prinses Christinastr. 20 Joure, telef. nr. 05138-2534.

Glastra van Loon heeft in Heerenveen gevangen gezeten en is later gefusilleerd.

L. Dokkum is overleden 22 jan. 1974 in Joure.